

Vasárnapról

**Új trolipótló
autóbuszjárat**

Egyhétendő a tömegközlekedés gondjait, új trolibuszjáratot indít a Szegedi Közlekedési Vállalat. A következő útvonalon: Óthalmi út—Északi körút—Csongrádi sugárút—Nagykörút—Bartók Béla tér. Az új nyomvonal tehát kapcsolódik majd a már meglévőhöz; a Bartók Béla térről induló, s az újszegedi gyermekórházig haladó járatok útvonalához. Emellett — hallottuk a városi tanács vb építési és közlekedési osztálya illetékeseitől — a VI. ötéves terv időszakában egy másik, az új lakótelepeket — a rókusit és az északi — a Belvárossal közvetlenül összekötő trolibuszjáratot is indítanak.

Ez utóbbi az Anna kút környékére hozná az utasokat, mégpedig a Szent István téri piac érintésével. Nem véletlenül foglalmaztuk vázlatosan, a direkt belvárosi kapcsolatot biztosító trolibuszjárat nyomvonalát még nincs módunkban ismertetni. Mielőtt pontosan meghatároznák a nyomvonalat, igyekeznek megbízható információkat szerezni az utazási igényekről. Értendő az óvatosság, hiszen költséges beruházásról van szó. S egyébként is nyilvánvaló: az útvonalat körültekintően kell meghatározni, oly módon, hogy az a lehető legjobban — és gazdaságosan — szolgálja az utazókönnyöségeit.

A szemponok figyelembevételével — egyelőre kísérletinek tekinthető nyomvonalon — trolibusz helyettesítő autóbuszjáratot indít vasárnap üzemkedettől az SZKV. A két autóbusz az Óthalmi úti végállomástól az Északi körúton és a Csongrádi sugárúton át érnek a Szent István térre. Innen a Szent Mihály utcán és a Lenin körúton át haladnak a Kálvin téri végállomázig. Visszaútnak a Kossuth Lajos sugárút—Boocskai utca—Szent István tér—Csongrádi sugárút—Északi körút útvonalon közlekednek az Óthalmi úti végállomázig.

A Belváros felé tartva a Tündér utcáig valamennyi autóbusz, illetve trolibusz megállóban megállnak. A

Tündér utcánál már új megállóhely létesül. Ezután a Csongrádi sugárút 2. szám előtt és a Kálvin téren szállhatnak fel — s le az utasok. Visszafelé menet azonosnak a megállóhelyek, kivéve egyet, mely a Szent István tér 8—10. szám előtt található. Hétköznap 4 óra 30 perctől 8 óra 30 percig, déli 12 óráig tizenöt, 18 óra 30 percig ismét tíz, majd megint tizenöt percenként közlekednek a trolibusz helyettesítő járatok. Szombaton 14 óráig tíz, ezután tizenöt perces a menetűrség. Csakúgy mint vasárnap egész nap. Az utolsó buszok hétköznap 22 óra 45 perckor indulnak az Óthalmi útról és 22 óra 40 perckor a Kálvin térről. Érvényes a járatokra a trolis- illetve az összes vonalas bérlet, a trolisjegy.

**Népfront-
tanácskozás**

A Hazafias Népfront megyei nemzetiségpolitikai bizottsága tegnapi délelőtt Magyarországon, a tanácsközpontok kibővített ülését tartotta. Nagy János helybeli tanácselnök tájékoztatta az ülés résztvevőit a nemzetiségi lakta község politikai, társadalmi és gazdasági életéről, majd a bizottság tagjai a meghívottak — a helyi párt- és állami szervek, a népfront, valamint a nemzetiségi demokratikus szövetségeinek jelenlévő képviselői — ellátogattak a település óvodájába, iskolájába és a művelődési házba. Az intézményekben a nemzeti oktatás, kulturális fejlesztéseivel, módszereivel ismerkedtek.

Pályázat

Külföldi tanulmányutakra hirdetett pályázatot a Művelődési Minisztérium: lehetővé teszi, hogy a felügyelet alá tartozó oktatási és kulturális intézmények, vállalatok, intézetek, művészeti és nemzeti szövetségek, tanácsai irányítású oktatási, kulturális intézmények és vállalatok tudományos kutatói, művészeti és kulturális szakemberei, valamint a Művelődési Minisztérium munkatársai a tanácsok művelődési osztályainak munkatársai 1982-1983-ig, illetve az 1982-83-as tanévben ösztöndíjjal tanulmányútra mehessenek a szocialista, a fejlődő vagy a tőkés országokba.

A tanulmányutak célja, hogy a pályázók szakmai információkat, tapasztalatokat szerezzenek, megismerjék szakterületükön elért legújabb kutatási módszereket, eredményeket, illetve külföldön ismertessék a magyarországi tudományos, oktatási, művészeti, kulturális tevékenység eredményeit. Amint a pályázati felhívásból kitűnik: a pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek az oktatás és közművelődés kutatói főirányába tartozó témák

és a Hungarica-kutatások. Az egyhónapos vagy annál hosszabb ideig tartó tanulmányútra pályázóknak igazolniuk kell a nyelvismeretüket.

Pályázni lehet a többi között a Szovjetunióba, például a marxizmus-leninizmust oktatók öthónapos továbbképző tanfolyamára, Bulgáriába a szlavisztikával, Lengyelországba a polonisztikával foglalkozók nyelvtanfolyamára, Indiába orientalistikával foglalkozó egyetemi tanár vagy kutató utazhat háromhónapos tanulmányútra. Végzős arab szakos egyetemi hallgató vagy fiatal szakember egy-két éves tanulmányúton az arab nyelv és irodalom, történelem, néprajz vagy földrajztudományi tanulmányait folytathatja Irakban. Akadémiai tudományos fokozattal nem rendelkező fiatal kutatók a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség ösztöndíjára pályázhatnak. A szocialista országokba pályázók az év június 30-ig, a tőkés vagy fejlődő országokba pályázók június 15-ig adhatják be pályázatukat munkahelyükön, illetve az egyetemeken, a szövetségeknél.

Anyanyelvünk**Ankét és tankönyvkiállítás**

Egyedülállóan érdekes könyvet jelentetett meg a Tankönyvkiadó az elmúlt év végén: dr. Dávid András, jugoszláviai magyar író, nyelvész, pedagógus kötetét, melynek címe: *Nyelv és varázs*. Témája: anyanyelvünk. Különlegessége, érdekessége, egyszerűsége, de, hogy a magyar nyelvről szakszerűen, tudományos igényességgel, enciklopedikus sokoldalúsággal, ugyanakkor bensőséges lirissággal szólnak.

A szerző a mai magyar nyelv alapkérdéseivel foglalkozva minden kinkáló alkalmat megragad, hogy utaljon a jugoszláviai magyar nyelv helyzetére, fejlődési lehetőségeire is; bemutatja tehát azokat a színvonalokat, amelyekkel nyelvünk a határainkon kívül élő magyarság nyelvhasználatára gazdagodik. A könyv fejezetei jugoszláviai magyar költők versei vezetik be, utalva a szerzőnek az anyanyelvhez fűződő érzelmi élményeire, amelyek legáltalában a költő szavával — varázs — tud kifejezni (a kötet *Fehér Ferenc* egyik szép versének címet kapta). Az író a szakmai igényességre, a teljességre törekvés jegyében foglalkozik általános nyelvi kérdésekkel, nyelvtörténettel, anyanyelvünk hangtani, szótani, mondatnyelvi rendszerével, helyesírással, stílusstíkával, nyelvünk arculatával, jellegzetességeivel, végül áttekint a modern nyelvészeti irányzatokat is. Mindez népszerű, olvasmányos stílusban, eleggetve az ismeretadást, a szemléltetést, a rendszerezést igényeli. A könyv ilyen módon teljes egységben látja nyelvünket és jelenségeit, alapvetően nyelvvel, szándékkal, s az anyanyelv iránti okos szeretettel. Azzal a céllal, hogy az olvasó — pedagógus, diák, minden érdeklődő — elvezesse *„anyanyelvünk színes, illatos virágkertjébe: ékesszavakkal megrakott kincstárba.”* A kötet jól használható egyéni és csoportos tanulási céljaira, lexikonjelleggel, egyedi ismeretek táráként — s nyelv és varázs megbont-hatatlan egységét demonstráló olvasmányként.

A könyv születésének körülményeiről, értékeiről be-

szeltek a meghívottak azon anketon, amelyet a magyarországi kiadás apropóján tegnap, pénteken rendeztek meg a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán. A résztvevőknek — a város és a megye oktatás- és művelődési irányítóinak, magyartanároknak — Petró János, a Tankönyvkiadó Vállalat igazgatója mutatta be a szerződött, aki az újvidéki tankönyvkiadó igazgatójaként nagyon sokat tett a jugoszláviai és a magyar kiadványok együttműködéséért is. A közös munka több formáját alakították ki az elmúlt 20 évben: elsősorban a nemzeti iskolák oktatásának segítésére átvesznek egymástól nyelvi köteteket, lektorálják egymás kéziratát, vagy közösen adnak ki könyveket. Az együttműködés révén évente körülbelül 15—20 munka születik. Az anketon *Gráf Rezső* a nyelv és varázs szerzője ismertette a kötetet, a szerző pedig az anyanyelvhez fűződő élményeiről szolt. A beszélgetést, amelyben felszólalt *Dávid Mária*, a Vajdaság oktatási, tudományos és művelődésügyeinek egyik irányítója is, dr. Müller Józsefné, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője foglalta össze.

Ugyancsak tegnap nyílt meg a Kőrös József Szakközépiskolában a Tankönyvkiadó Vállalat és a TANÉRT kiadványa, amelyen új termékeket mutatják be. A május 12-ig megtekinthető tárlaton jórészt pedagógiai kiadványok, valamint anyanyelvi könyvek szerepelnek. Kiállították a tantervi reform kapcsán elkészült új tankönyveket is, köztük azokat, amelyeket Csongrád megyei szerzők írtak. A tanári és tanulói segédanyagok gazdag választéka mellett megtalálják az érdeklődők a jugoszláviai kiadók magyar nyelvű köteteit, köztük dr. Dávid Andrásnak, a *Nyelv és varázs* írójának más műveit is. A TANÉRT elsősorban a természettudományos tárgyakhoz készült új szemléltetőeszközöket, főként a fizika és a kémia tanításában használatos segédanyagokat állította ki.

A tankönyv- és taneszközkiállítást dr. Kocsis János, a megyei pártbizottság titkára nyitotta meg. Az eseményre eljött dr. Hanga Mária művelődési miniszterhelyettes és több jugoszláviai vendég is.

Műsorajánlat

Tóni bohóc játsszótere címmel egész napos programot rendez az Ifjúsági Ház holnap, vasárnap — szabad téren, az Északi városrészben, a Csongrádi sugárút 82. számú épület mögötti területen. Déléltől 10 órától többek között aszfaltrajzverseny, sportjátékok, bicikli-, gördeszka- és görkorcsolyaverseny várja a gyerekeket, akiknek figyelmébe ajánljuk, hogy — mivel báb- és népi játékok készítésére is lehetőség nyílik — megfelelő anyagokat hozzanak magukkal, a versenyzni akarók pedig — megfelelő eszközöket. Délután fél 3 óra-

tól folytatódik a program, előbb bohócparádét rendeznek, majd a Huzavona-együttes lép fel. A Komplex Ruházat Vállalat női és gyermekruha-bemutatót tart, s a vállalkozó szelleműek tombolán is részt vehetnek. Este 8 órakor A dzsungel könyve című rajzfilmet vetítik az Ifjúsági Házban, 10 órától pedig — a felnőtteket várja meglepetés: Foissy Házassági hirdetés című darabját a Medicus Színpad adja elő.

A Bartók kórus hangversenyt rendezik meg Rozgonyi Éva vezényletével a Móra Ferenc Múzeum matiné-sorozatában holnap, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel.

A TIT megyei szervezetének, A környezet- és természetvédelem biológiai alapjai című biológiai szabadegyetemen A légkör és az élővilág címmel dr. Berenci György egyetemi tanár tart előadást holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor az MTE SZ Kigyó utca 4. szám alatti színházban.

Humperdinck Jancsi és Juliska című operájának keretében mutatják be a Tömörkény István Zene-művészeti Szakközépiskola növendékei május 11-én este 7 órakor az iskola Lenin körút 79. szám alatti hangversenytermében. Közreműködik dr. Simor Ferencné és Lajos Istvánné (zongora), az előadást Berdál Valéria, dr. Mihálka György és Ujai Iлона tanította be. Rendező: Bárdi Sándor.

A haematológia korszerű terápiás lehetőségei címmel dr. Cserháti István egyetemi tanár tart előadást a TIT egészségügyi szakosztálya által rendezett előadói konferencián május 11-én délután 6 órakor a TIT Kársz utca 11. szám alatti klubjában.

A Somogyi-könyvtár mutatja be a szegedi körzeti stúdió műsora május 12-én 17 óra 45 perckor a televízió 1-es programjában.

(Folytatjuk.)

Mocsár Gábor

Pajti

Tíz év egy kiskutya életéből

Papucsok

5. Nagyon, de nagyon élveztem, amikor ebéd után épp az ajtó elé sűrűt a nap, s lefeküdtem a napsütésbe. Át kellett lépkedni fölötte, mert mozdulni — azt nem. Ilyenkor Gazdiék persze párnát tettek oda, nehogy ha tovább ballag az égen a nap, s árnyék borul rá, a kihűlő kőtől náthát kapjon *émlétségébe*. Igen, ilyen, s ehhez hasonló megkülönböztető, magasztos címet kapott az elkényeztetett Pajti, de ő mit sem tudott arról, hogy ilyen címek rég kimentek a divatból, s hogy voltak egykor emberek, akik megalázódva, mindent elkövetve, nyelvüket kilógatva áhítottak az efféle címek, rangok, cafrangok után.

Egy szép napon Pajti észrevette, mert úgy feküdt a párnán, az orra éppen odaért, észrevette, hogy a párnának csücske van. Sarkos csücske. Aha! Úgyesén a szájába vette a csücsköt, rágni kezdte, és úgy találta, hogy ez még a papucsnál is érdekesebb. Rugalmas, ha a szájába kapja, nagyot harap rajta, a párna csücskének eredeti formája ruganyosan visszatér. Újra szájba lehet venni és újra lehet nyomogatni. Remek! És ami a legérdekesebb: a szorgalmas nyomogatás, ráigicsálás következményeképpen a csücsök kilyukad és nézd csak: a lyukon apró műanyag szivacsdarabkák peregenek ki. Hm. S mivel a párnának négy csücske volt, mind a négyet muszáj volt kirágni, mert belülről, a fejből, abból az okosból, olyanféle, parancsok érkeztek: rágd ki, rágd ki, rágd ki, és így tovább, a végtelenségig.

No, nem éppen a végtelenségig, mindenféle kellemes dolog véget ér egyszer. Pajti és a

párna közti igen élvezetes küzdelemnek — játéknak is nevezhetnénk —, például az vetett véget, hogy Mami hazaérkezett. Lábai a földbe gyökereszték, úgy nézte, mit művelt az ő okos kiskutyája. Pajti viszont boldog öntudattal trónolt a kirágot párna közepén, vidáman vigyorgott és várta az elismerést azért, hogy ő olyan ügyes és okos. Már éppen hanyatt akart fordulni, mert így szokta, ha Mami vagy a Gazdi hazaérkezik, mert az egészen egyszerűen kifejezhetetlen gyönyörűséget okoz neki, amikor a Gazdi vagy Mami megdöngönytözi, játékosan fojtogatja, markolássza a torkát, vakargatja a füle tővét.

Maminak szent meggyőződése, hogy ilyenkor Pajti vinnyogása, boldog nyöszörgése nem valami érthetetlen, „szöveg”, hanem igenis szépen, tisztán azt makogja: „Ma...mmmm...Ma...mmmm...”. Gazdi szerint ez Mami oktalán és alaptalan dicsekvése, aminek semmi alapja nincs.

Most azonban nem jött a döngönyözés, markolásszás, fülvakarás, mert Mami dühösen és határozottan cselekedett: letette a szatyrot maga mellé, összecsapta két tenyerét, majd határozottan leperdített a megkönyöcsölt Pajtit a párnáról. Ilyen még nem volt, álmélokodott Pajti, főképpen azon, hogy Mami felkapta a párnát és az ablak párkányára tette, hiába ugrált utána Pajti, vinnyogva, szükölve dobta magát föl, ugrott, esett vissza, ugrott, esett vissza, de mindig hiába — a párna elérhetetlen magasságban fészkelkedett vele. Mami pedig ádáz indulattal rontott be Gazdi szobájába.

— Ugy vered azt az írógépet, hogy az utcán is hallani, de azt nem veszed észre, mit művel a kuttyád kinn a folyosón.

— Hogy-hogy mit művel? Az én kuttyám rosszat művel!

— Persze. Szétrágtá a heverésző párnáját.

— Akkor azt nem az én kuttyám csinálta. Az én kuttyám nem csinál rosszat. Biztosan a te kuttyád volt.

— Nem az én kuttyám volt! A te kuttyád volt! Ez természetesen teljesen kilyátatlan és fölösleges vita a végtelenségig folytatható, inkább lássuk a szomorú tényeket. Kimentek, hogy szemszűregy vegék a terepet. Hát ez csakúgyan borzasztó. A heverésző párna mind a négy

csücske kirágra, a folyosót pedig vastagon borítják a szivacsmaradványok. Gazdi őszintén megrémült.

— Ajjaj! — kapott a fejéhez —, azonnal gyere onnan! Sipirc befelé!

Ez Pajtinak szolt, de akkor még kicsi volt és buta volt, nem értette pontosan, mi a hézag, de a farkát éppoly buzgalommal rezegette, akár egy felnőtt, művelt kutya. Nem akart engedelmkedni, emiatt ölbe kellett kapni, úgy bevinni a lakásba, hogy Mami feltakaríthassa a folyosót. Gazdi ekközben odabent okította, jó szóval figyelmeztette büntudatot egyáltalán nem érző kutyáját.

— Ilyet ne csinálj többet, érted? Nem szabad, érted? Véletlenül lenyelsz egy szivacsdarabot, az a hasadban megduzzad, nem tudod kikakálni, úgy fog fájni, hogy csak jajgatsz majd, és rimánkodsz, de én nem tudok majd segíteni rajtad, érted? És ha véletlenül a torkodon akad...

Pajti persze egy szót sem értett a dörgálásból, de Gazdi hangjában volt valami, amitől bele kellett mászni a kosárba, és onnan kellett duzzogva kifelé pislogni; mintha éppenséggel neki lett volna oka a sértődöttségére. Holott olyan buta, hogy még ugatni sem tud. Miféle kutya az, amelyik még ugatni sem tud, csak makog, vinnyog, sőt nyávogásra emlékeztető hangokat ad, akár egy kiscica?

Igy kezdődött a párnakorszak, illetve ahogy Gazdiék nevezték, a párnamánia Pajti életében. Mert az első párnarágicsálás mintha felfellobban-tott volna ezt az újabb szenvedélyt. A párnák ettől kezdve Pajti imádatának tárgyaivá és céljaivá, egyúttal szenvedő alanyaivá váltak.